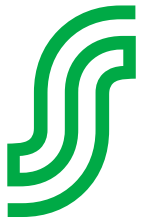

Muuttuva väestörakenne ja siihen reagoiminen

Keski-Suomen tulevaisuusfoorumi 7.5.2025
Osuuskauppa Keskimaa | Niko Toivanen

Niko Toivanen

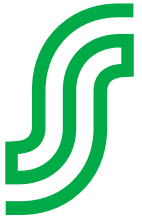
- *Juuret Keski-Suomessa, tarkemmin Palokassa*
- *Kauppatieteiden maisteri, Jyväskylän yliopisto*
- *S-ryhmässä vuodesta 2003 alkaen*
- *Osuuskauppa Keskimaan talousjohtaja vuodesta 2014 alkaen*

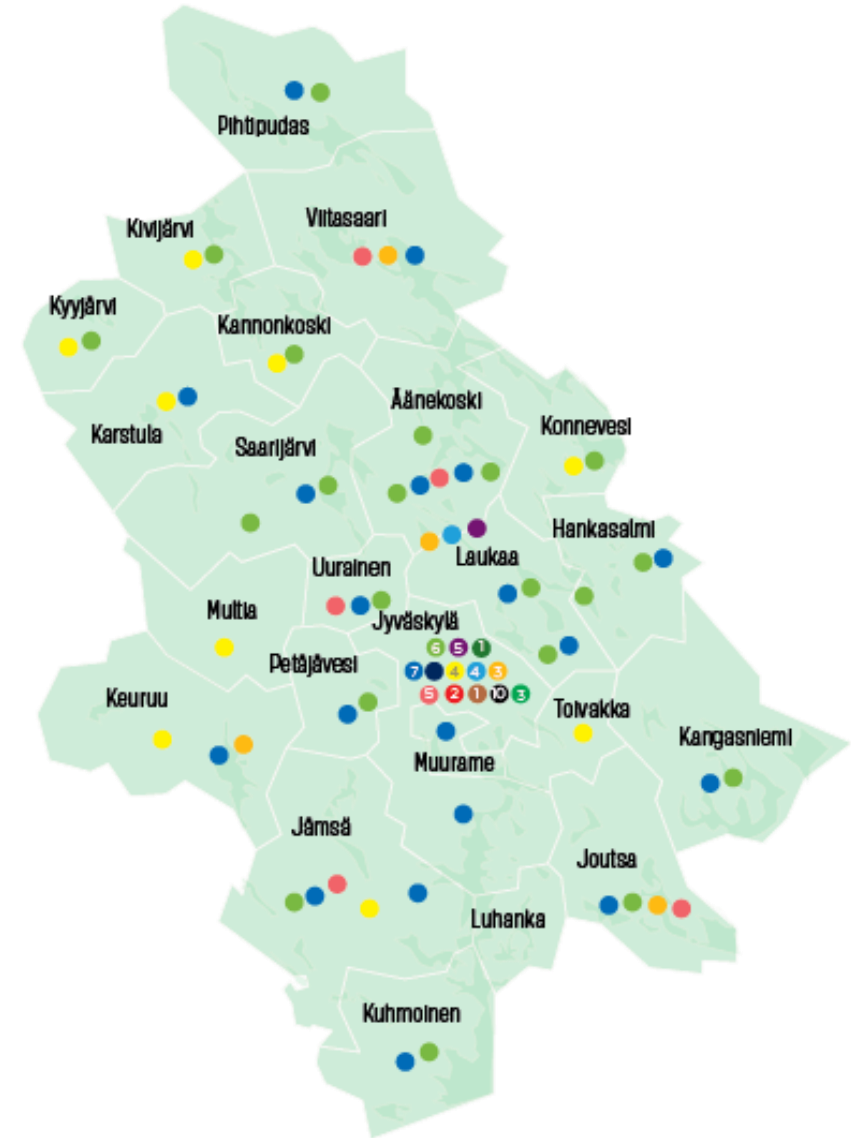
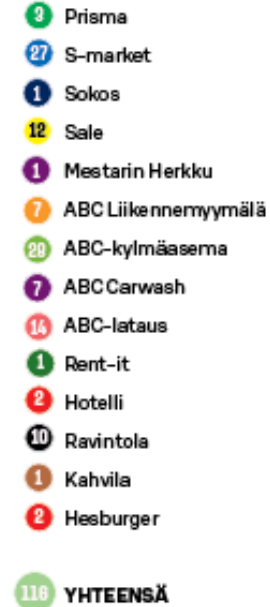
Osuuskauppa Keskimaa lyhyesti

Osuuskauppa Keskimaa on Keski-Suomen maakunnan alueella palveleva keskisuomalaisien ihmisten omistama S-ryhmän alueosuuskauppa

Toimialojamme ovat

- Market- ja tavaratalokauppa
- Matkailu- ja ravitsemiskauppa
- Liikennekauppa

Tilanne 31.12.2024

KESKIMAAN LUKUINA – VUOSI 2024

LIKEVAIHTO

759,5 M€

kehitys +0,6%

TOIMIPAIKKOJA

116

OPERATIIVINEN TULOS

39,1 M€

vuosi 2023: 31,1M€

HENKILÖKUNTAA

2037

keskimäärin
vuonna 2024

ASIAKAS-
OMISTAJIA

143 410

tilanne 31.12.2024
Kehitys +3 436 hlöä

Liikevaihto
toimialoittain

MARKET- JA
TAVARATALOKAUPPA

567,5 M€

Kehitys +3,1%

LIIKENNEKAUPPA

145,4 M€

Kehitys -7,5%

MATKAILU- JA
RAVITSEMISKAUPPA

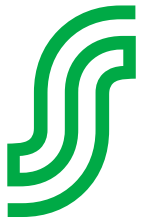
38,5 €

Kehitys -2,9%

Toimintaympäristön tarkastelu

Keskimaan toimintaympäristöä arvioidaan neljästä eri näkökulmasta

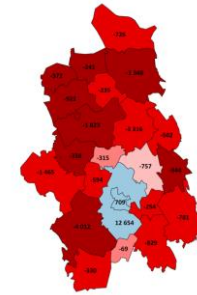
1

TOIMINTAYMPÄRISTÖN MUUTOKSET

- 1 Digitalisaatio: Kysynnän ja tarjonnan uusi kohtaaminen
- 2 Globalisaatio: Kilpailu kansainvälistyy joka toimialalla
- 3 Polarisaatio: Väestön ja kulutuksen pirstaloituminen
- 4 Epävarmuuden lisääntyminen

2

KESKIMAAN ALUEEN KEHITYS

3

KILPAILUKENTÄN MUUTOKSET

4

KULUTUSTOTTUMUSTEN MUUTOS JA SKENAARIOT

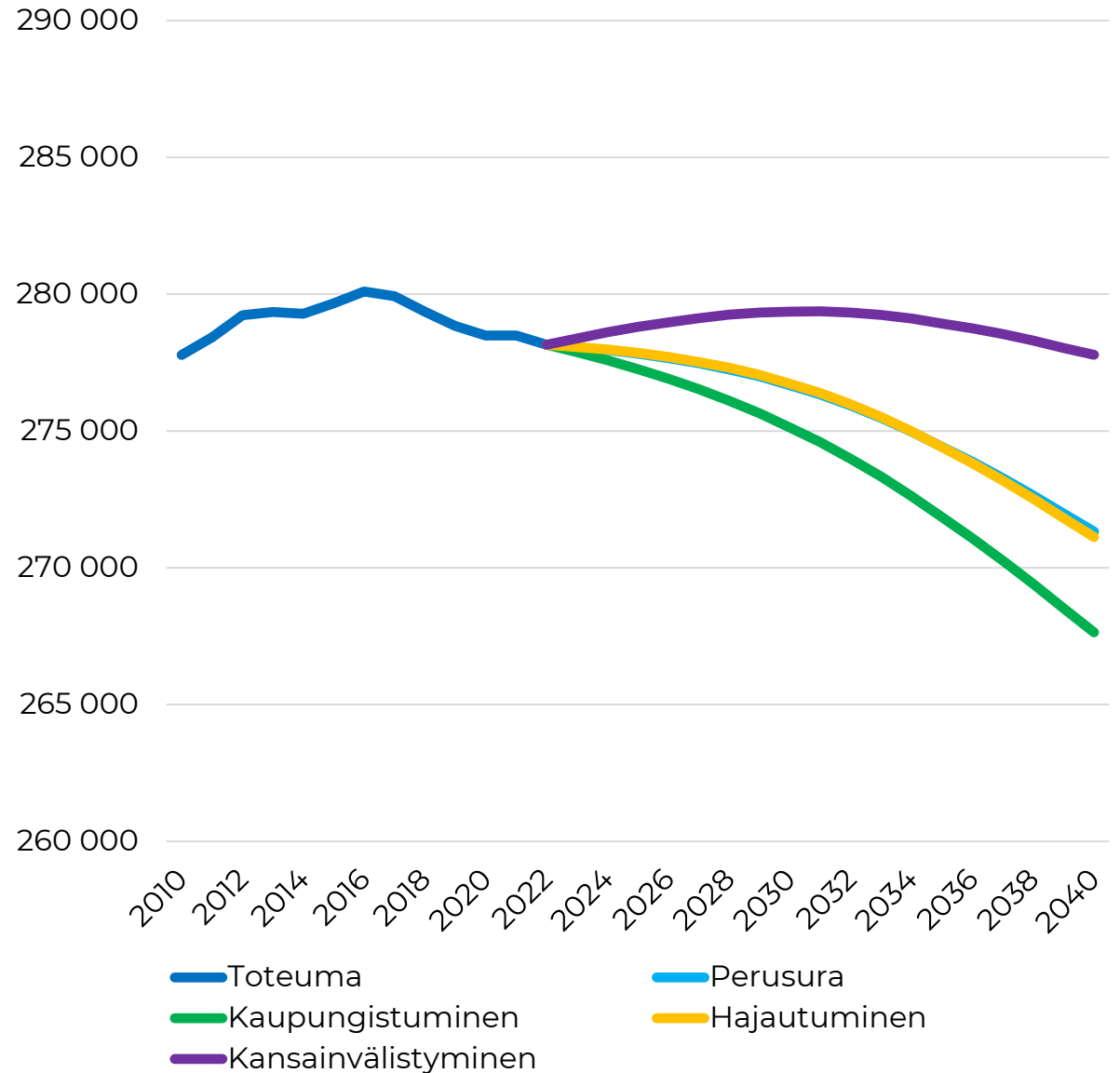
Väestöennuste 2022-2040

Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Keskimaa osuuskauppa-alueen toteutunutta ja ennakoitua väestönkehitystä eri skenaarioissa vuosien 2010-2040 aikana.

Väestönkehitys vuosien 2022-2040 aikana:

- Perusura skenaariossa
-6 830 asukkaalla / -2,5 prosentilla
  - Kaupungistumisen skenaariossa
-10 515 asukkaalla / -3,8 prosentilla
  - Hajautumisen skenaariossa
-7 032 asukkaalla / -2,5 prosentilla
  - Kansainvälistymisen skenaariossa
-370 asukkaalla / -0,1 prosentilla
- **Keskimaa osuuskauppa-alueen väestömäärien ennakoidaan supistuvan maltillisesti jokaisessa skenaariossa vuosien 2022-2040 aikana.**
- Perusuran ja hajautumisen skenaarioissa väestönlaskua ennakoidaan tapahtuvan noin 7 000 henkilöllä ja kaupungistumisen skenaariossa hieman yli 10 000 henkilöllä. Kansainvälistymisen skenaariossa väestön-laskun ennakoidaan olevan vain hieman negatiivista.

Väestönkehitys 2010-2040

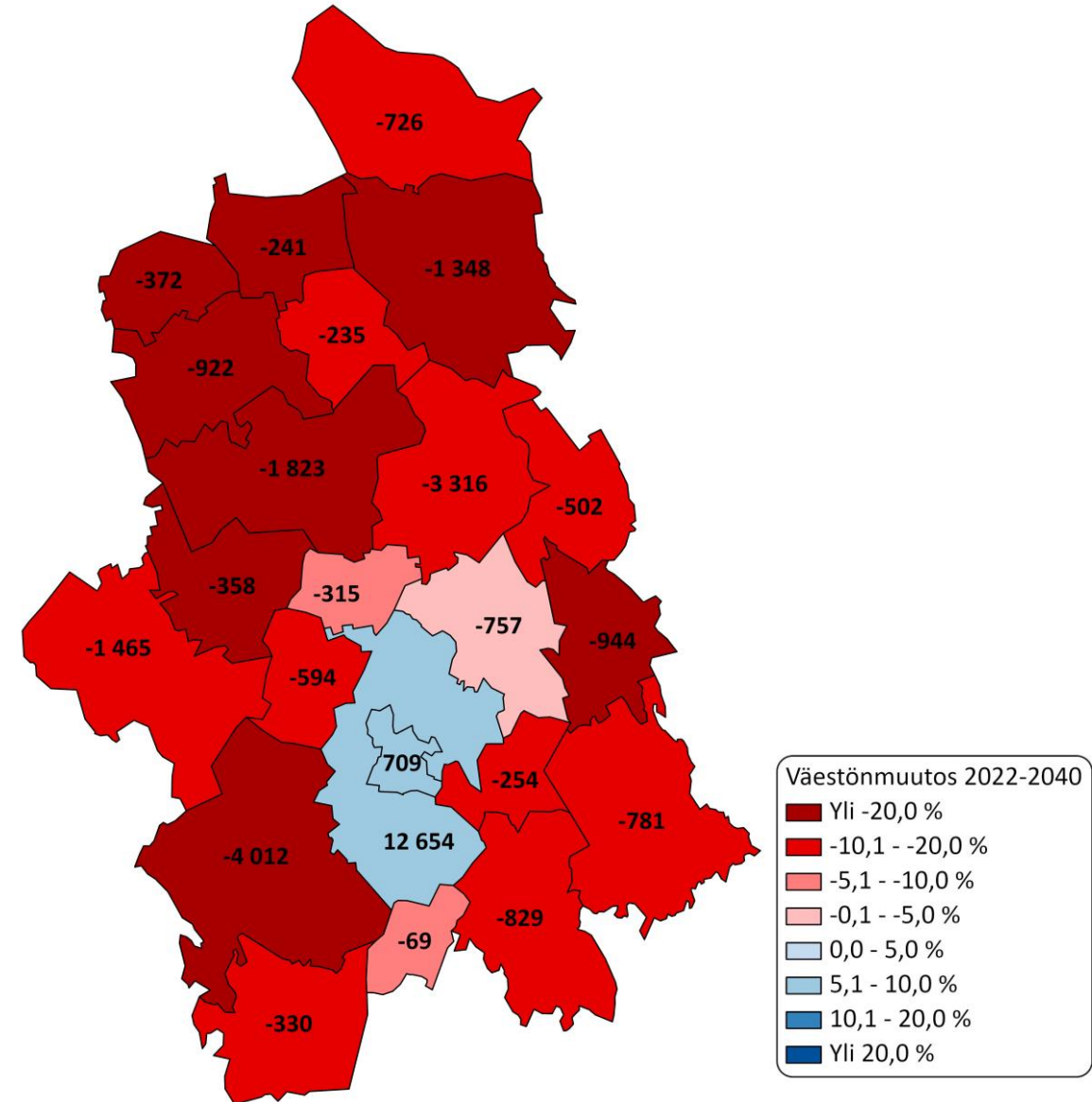

Väestönkehitys kunnittain 2022-2040

Perusura

Kartoissa kuvataan Keskimaa osuuskauppa-alueen kuntien tulevaa väestönkehitystä neljässä eri skenaariossa vuosien 2022-2040 aikana.

- **Väestönkehityksen määrällinen ja suhteellinen aleneminen eroaa alueen sisällä riippuen skenaariosta.**
- **Perusuran skenaariossa** väestönkehitys on kasvavaa ainoastaan Jyväskylässä ja Muuramessa. Lähes kaikissa muissa kunnissa tapahtuu erittäin voimakasta väestönlaskua.
- **Kaupungistumisen skenaariossa** väestönkehitys on alhaisinta kaikista skenaarioista. Yhdessätoista kunnassa väestönlasku ylittää viidenneksen.
- **Hajautumisen skenaariossa** supistuvissa kunnissa väestönlasku on maltillisempaa kuin muissa skenaarioissa. Jyväskylässä sen sijaan väestönkasvu on alhaisinta, mutta Muuramessa korkeampaa kuin kaupungistumisen skenaariossa.
- **Kansainvälistymisen skenaariossa** väestönlasku on kokonaisuudessaan alhaisinta kaikista skenaarioista. Tämä johtuu pääosin siitä, että Jyväskylän kasvu on erittäin paljon suurempaa kasvaneen maahanmuuton vuoksi kuin muissa skenaariossa.
- **Perusuran skenaariossa väestön aleneminen on määrällisesti suurinta Jämsässä, Äänekoskella ja Saarijärvellä sekä suhteellisesti tarkasteltuna Kyyjärvellä, Karstulassa ja Multialla.**

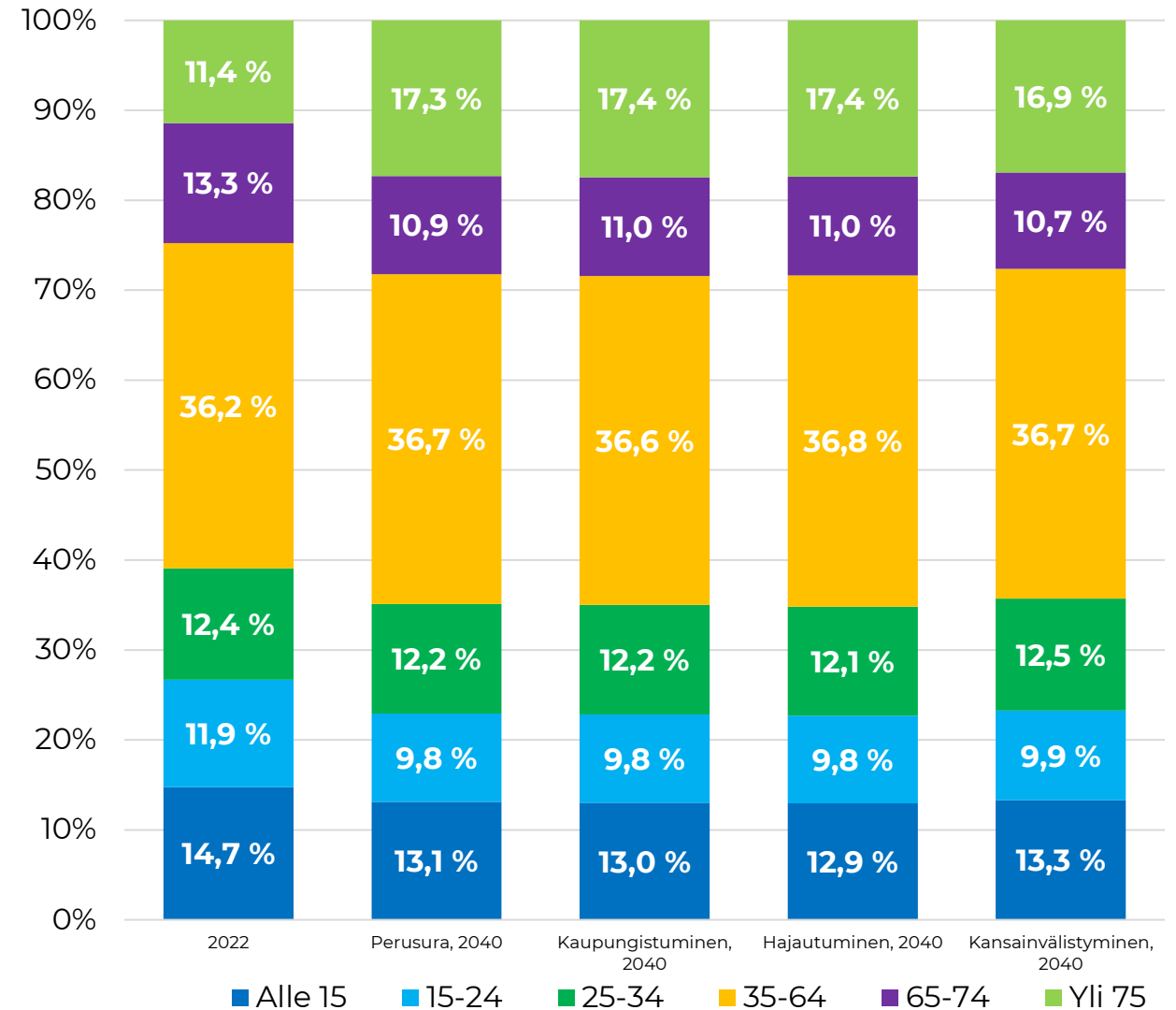

Ikärakenteen kehitys 2022-2040

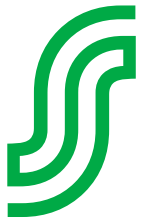
Oheisessa kuvaajassa on kuvattu Keskimaa osuuskauppa-alueen ikärakenteen kehitystä vuosien 2022-2040 aikana eri skenaarioissa.

- **Lasten ikäryhmä supistuu Keskimaa osuus-kauppa-alueella skenaarioista riippuen noin 4 000 - 6 200 henkilöllä.** Supistumisen taustalla on syntyvyyden merkittävä aleneminen. Maahan-muutosta saadut muuttovoitot alentavat supistumista.
- **Työikäisten ikäryhmä (15-64-vuotiaat) supistuu Keskimaa osuuskauppa-alueella skenaariosta riippuen noin 4 200 - 11 600 henkilöllä.** Supistumisen taustalla on ensisijaisesti ikärakenteen vanheneminen ja toissijaisesti muuttotappiot maan sisäisestä muuttoliikkeestä. Maahanmuutto sen sijaan kasvattaa ikäryhmää ja tasapainottaa supistumista.
- **Eläkeikäisessä väestössä (65-vuotta täyttäneet) tapahtuu kasvua Keskimaa osuuskauppa-alueella skenaariosta riippuen noin 7 250 - 8 000 henkilöllä.** 75-vuotta täyttäneiden osuudessa tapahtuu erittäin voimakasta kasvua ajanjakson aikana. 65-74-vuotiaiden määrät vähenevät sen sijaan voimakkaasti.

Väestön ikärakenne 2022 ja 2040

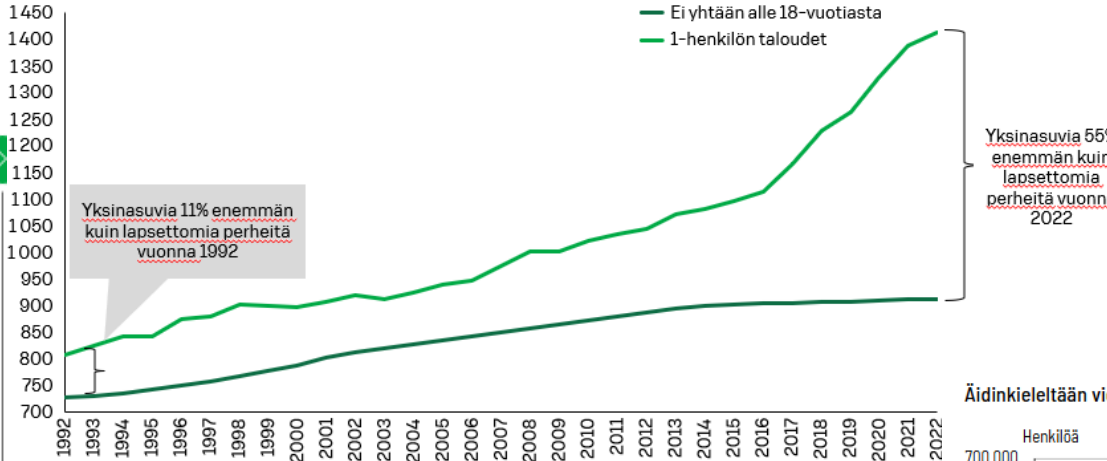

Väestörakenne ja siten asiakkaat sekä myös henkilökunta muuttuvat muistakin näkökulmista

ALUSTAVA

Lapsettomien perheiden ja yksinasuvien lukumäärä lisääntyy

Lapsettomien perheiden ja yksinasuvien lukumäärä (t.)

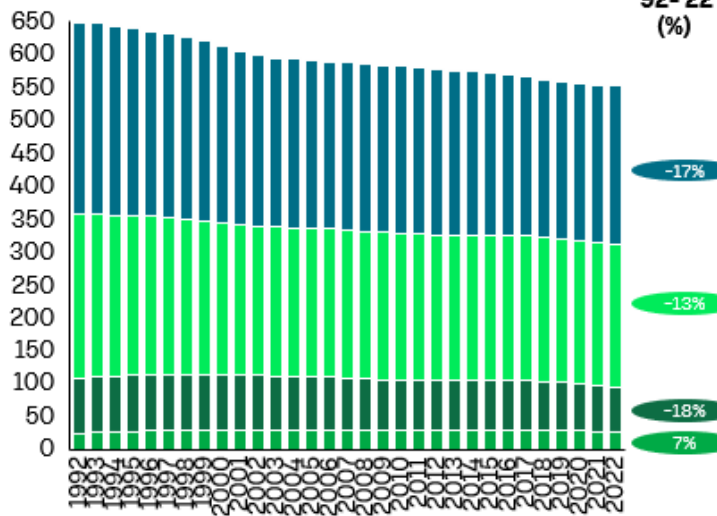
1) Tilastokeskuksen määritelmä perheelle: Aviopari tai rekisteröity pari ilman lapsia; aviopari tai rekisteröity pari ja lapsia; avopari ilman lapsia, pu ja lapsia; äiti ja lapsia; isä ja lapsia
Lähde: Tilastokeskus

ALUSTAVA

Lapsiperheiden lukumäärä vähenee...

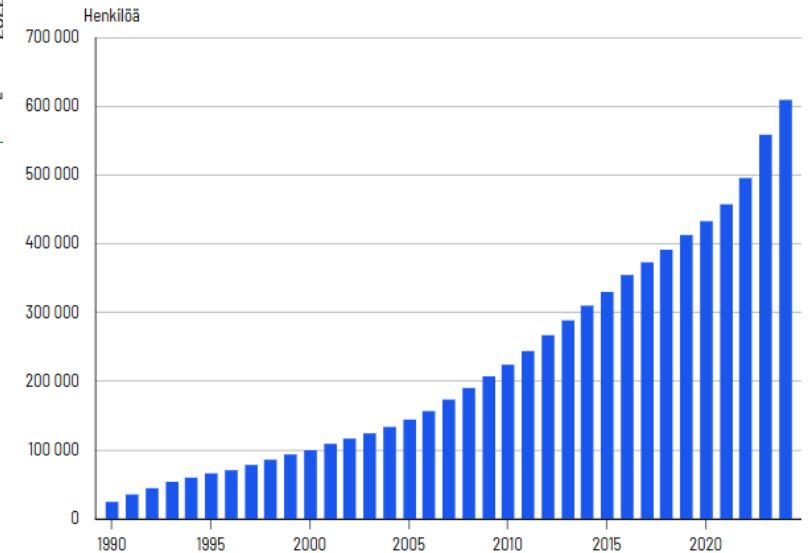
- 1 alle 18-vuotias
- 2 alle 18-vuotiasta
- 3 alle 18-vuotiasta
- 4+ alle 18-vuotiasta

Perheiden lkm per lasten lkm (t.)

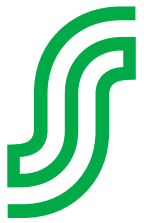

Lähde: Tilastokeskus

Äidinkieleltään vieraskielisten määrä Suomessa 1990-2024

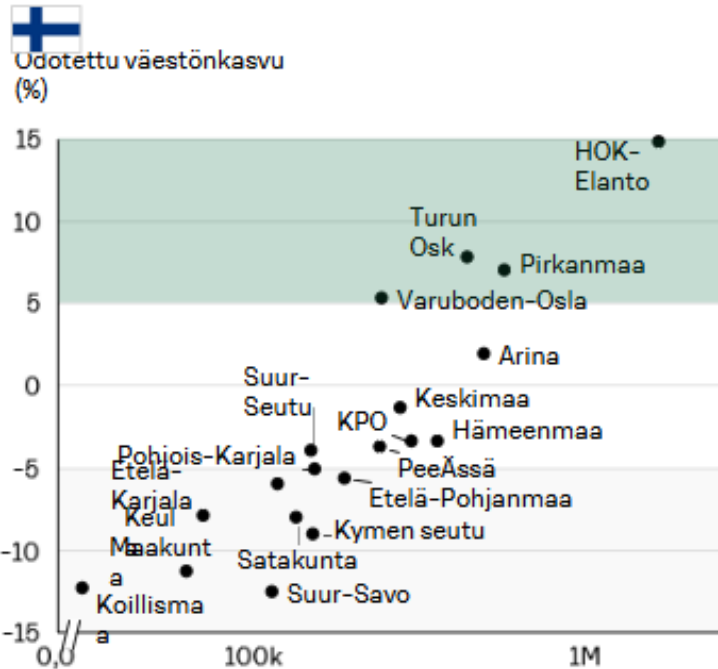

Lähde: Tilastokeskus, väestörakenne

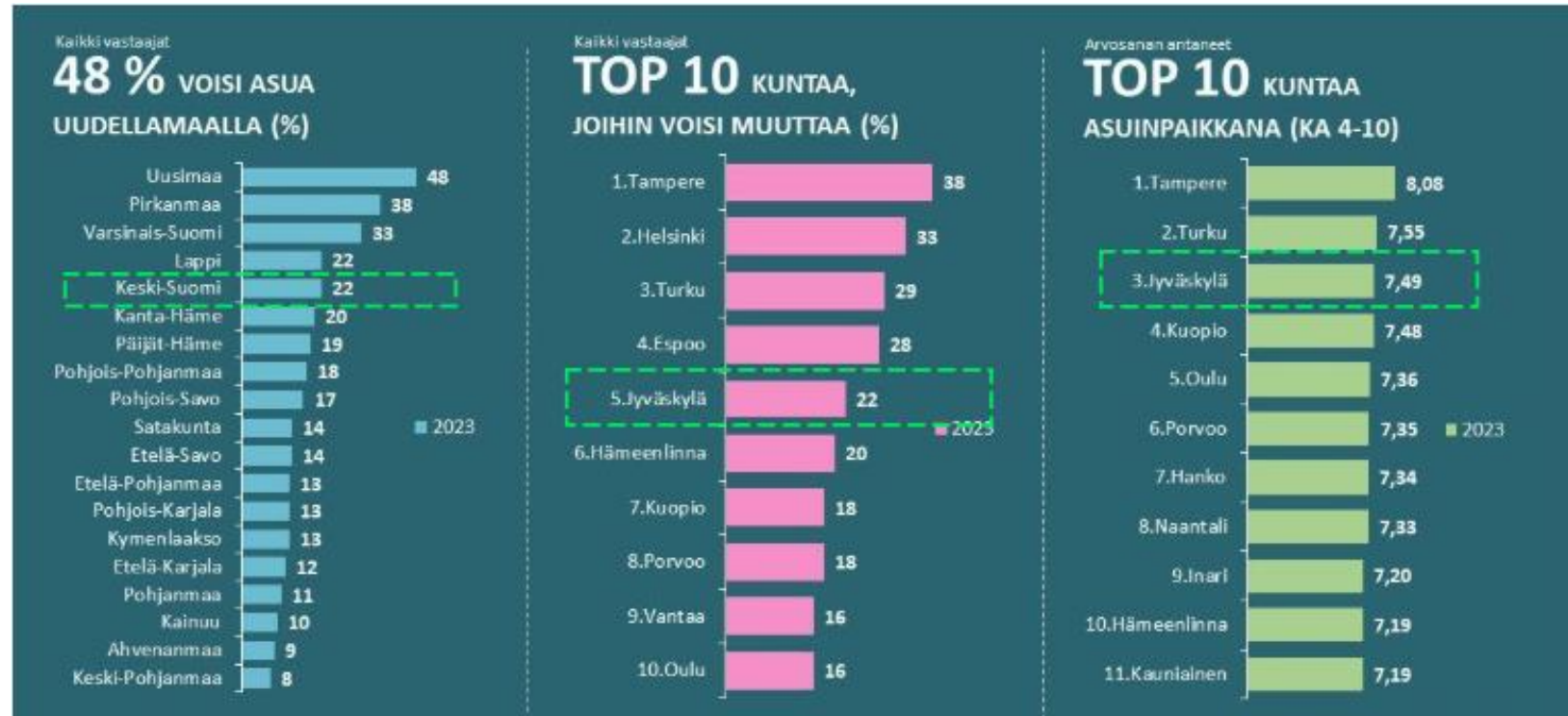
Mahdollisuuksia on...

Väestönkehitys (%) vs. väestöpohja¹ (#), 2023-35

Huomio: 1) Vuonna 2023

Lähde: MDI väestöennuste 2023-35¹; AOK jäsenkuntalistaus

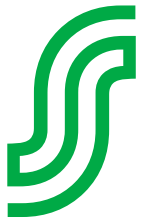
Lähde: Taloustutkimus (01/2024)

Mihin tämä johtaa ja millä perusteilla päätöksiä tehdään Keskimaassa?

Keskimaan toiminta-ajatus:

Tuotamme kilpailukykyisiä palveluja ja etuja asiakasomistajille kannattavasti

Verkosto, palvelut ja valikoimat muuttuvat ajassa

Toiminnan tulee olla kannattavaa

Riittävä pääoman tuotto

Huolellista investointien valmistelua ja toteutusta

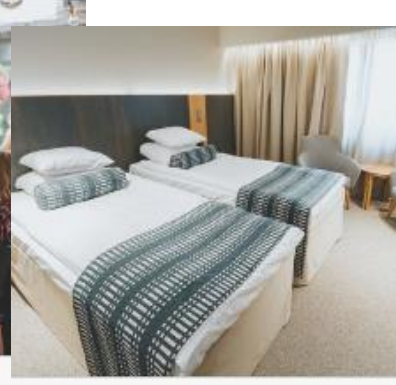
Kauppa on yhteiskunnan tukijalka ja peili

Kehittyvä Keskimaa

Osuuskauppa Keskimaa rakentaa Himoksen Länsirinteiden juurelle 121 lomahuoneiston kokonaisuuden – majoituskapasiteettia lähes 500 henkilölle

Uuraisille avataan uusi S-market – pinta-ala tuplaantuu entiseen Saleen verrattuna

Uuden S-market Muuramen rakentaminen alkaa keväällä

Urban Bistro avataan alkukesästä kävelykadulle ravintola VENNin tiloihin

Original Sokos Hotel Alexandran uudistus on valmistunut – 102 uudistettu huonetta

Sale Kivijärven uudistus on valmis – myös Sale Kannonkoski ottaa kesäsesongin vastaan uudistuneena

Keskimaan huoneistohotelli Himoksella Sokos Hotels -brändin alle – nimeksi Break Sokos Hotel Himos

S-market Mäki-Matin avajaiset torstaina 1.8.2024 klo 9

Legendaarinen ABC Hirvaskangas uudistuu – uusi ilme ja entistä sujuvammat palvelut

Osuuskauppa Keskimaa uudistaa S-market Vaajalan

Prisma Palokan myymälä uudistus: 600 neliötä lisää myyntipinta-alaa

Uusi Sale Multia avataan torstaina 13.6.2024 klo 9

Sokkarin parkkihallin hinnoittelu uudistuu – ensimmäisten tuntien hinnat puolittuvat ja ensimmäiset kaksi tuntia ilmaiseksi sunnuntaisin

Osuuskauppa Keskimaa rakentaa Jämsänkoskelle uuden S-marketin

Uusi Sale Kortepohjaan – avajaiset torstaina 10.4.2025

Uusia ja tehokkaampia ABC-latausasemia Keskimään alueella

Prisma Keljon mittava uudistus alkaa – laajennusta, energiatehokkuutta ja parempaa asiakaskokemusta

VUODESTA 1915

KIITOS!
Kysymyksiä?

